

Konkurransetilsynet
Postboks 439 Sentrum
5805 Bergen
post@kt.no

Ansvarlig partner: Geir A. Melby

Melding av foretakssammenslutning

jf. Konkurranseloven § 18

vedrørende fusjon av

Nordlandsnett AS

og

Troms Kraft Nett AS

Stavanger, 16. oktober 2020

1 MELDERNE

1.1 Melder og involvert foretak

Navn: Troms Kraft Nett AS
Organisasjonsnummer: 979 151 950
Adresse: Evjenvegen 34, 9024 Tomasjord

Kontaktperson: Deloitte Advokatfirma AS
v/advokat Torgeir Overøye
Ansvarlig partner: Geir A. Melby
Adresse: Strandsvingen 14, 4066 Stavanger
Postadresse: Postboks 287
Telefon: 957 91 458 / 913 64 186
E-post: toveroye@deloitte.no

1.2 Melder og involvert foretak

Navn: Nordlandsnett AS
Organisasjonsnummer: 990 892 679
Adresse: Jernbaneveien 85, 8006 Bodø

Kontaktperson: Deloitte Advokatfirma AS
v/advokat Torgeir Overøye
Ansvarlig partner: Geir A. Melby
Adresse: Strandsvingen 14, 4066 Stavanger
Postadresse: Postboks 287
Telefon: 957 91 458 / 913 64 186
E-post: toveroye@deloitte.no

2 ØVRIGE INVOLVERTE FORETAK

2.1 Øvrig involvert foretak – ervervende foretak

Navn: Troms Kraft AS
Organisasjonsnummer: 979 468 792
Adresse: Evjenvegen 34, 9024 Tomasjord

Kontaktperson: Deloitte Advokatfirma AS
v/advokat Torgeir Overøye
Ansvarlig partner: Geir A. Melby
Adresse: Strandsvingen 14, 4066 Stavanger
Postadresse: Postboks 287
Telefon: 957 91 458 / 913 64 186
E-post: toveroye@deloitte.no

2.2 Øvrig involvert foretak – ervervende foretak

Navn: Bodø Energi AS
Organisasjonsnummer: 890 892 612
Adresse: Jernbaneveien 85, 8006 Bodø

Kontaktperson: Deloitte Advokatfirma AS
v/advokat Torgeir Overøye
Ansvarlig partner: Geir A. Melby
Adresse: Strandsvingen 14, 4066 Stavanger
Postadresse: Postboks 287
Telefon: 957 91 458 / 913 64 186
E-post: toveroye@deloitte.no

3 BESKRIVELSE AV FORETAKSSAMMENSLUTNINGEN

Foretakssammenslutningen innebærer at Troms Kraft AS («**TK**») og Bodø Energi AS («**BE**»), som aksjonærer i henholdsvis Troms Kraft Nett AS («**TK Nett**») og Nordlandsnett AS («**Nordlandsnett**»), samler sine nettvirksomheter i ett felles selskap gjennom en fusjon av TK Nett og Nordlandsnett (samlet betegnet «**Nettvirksomhetene**»). TK Nett er forut for fusjonen eid 100 % av TK, mens Nordlandsnett er eid 89,89 % av BE og 10,11 % av Dragefossen AS. Fusjonen gjennomføres ved at TK Nett (overtagende selskap) overtar virksomheten i Nordlandsnett (overdragende selskap).

Etter fusjonen vil det nyfusjonerte nettselskapet være eid iht. følgende oversikt:

Aksjonær	Eierandel
TK	60,00 %
BE	35,96 %
Dragefossen AS	4,04 %
Sum	100,00 %

Ved gjennomføring av transaksjonen vil det være en indirekte konsekvens at de respektive partenes kontroll over egne Nettvirksomheter endres fra enekontroll til felles kontroll. Utkast til aksjonæravtale inneholder mekanismer som gir hver part felles kontroll over det felleseide selskapet.

Det foreligger en meldepliktig foretakssammenslutning i tråd med konkurranseloven § 18, jf. § 17, ettersom omsetningen til de involverte foretak for minst to foretak overstiger MNOK 100 og TK/TK Nett og Nordlandsnett/BE til sammen har en omsetning over 1 milliard kroner i Norge.¹

Partene vedtok 15.10.2020 felles fusjonsplan, hvor fusjonens ikrafttredelse er betinget av at Konkurransetilsynet ikke reiser innvendinger til foretakssammenslutningen. Partene har også inngått en aksjonæravtale som regulerer partenes eierrettigheter og -forpliktelser i fellesforetaket. Aksjonæravtalen trer ikke i kraft før fusjonen er gjennomført.

Vedlegg 1: Fusjonsplan

Vedlegg 2: Aksjonæravtale

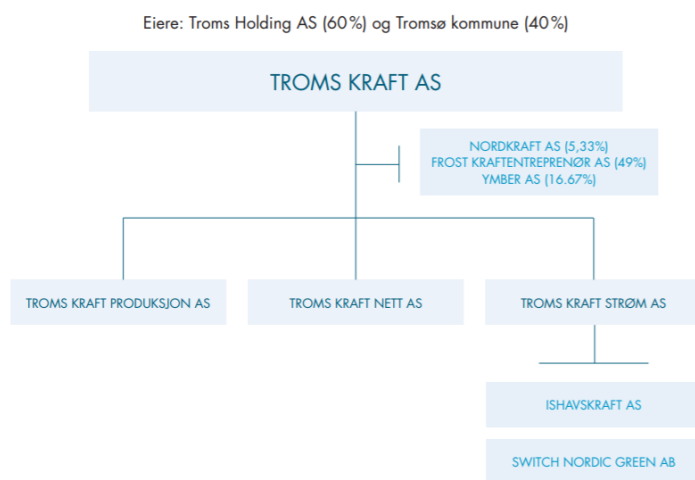
¹ EU Commission Consolidated Jurisdictional Notice under Council Regulation (EC) No 139/2004 on the control of concentrations between undertakings (2008/C 95/01), avsnitt 139

4 INVOLVERTE FORETAKS VIRKSOMHET OG STRUKTUR

4.1 Troms Kraft-konsernet

4.1.1 Troms Kraft AS (TK)

Troms Kraft-konsernet er et energikonsern med hovedkontor i Tromsø. Konsernet har sin hovedvirksomhet innenfor fornybar kraftproduksjon, strøm og kraftnett gjennom de heleide datterselskapene Troms Kraft Produksjon AS, Troms Kraft Strøm AS og Troms Kraft Nett AS:

TK sin hovedvirksomhet er å sørge for god eierstyring over øvrige selskaper i Troms Kraft-konsernet, samt å tilby administrative tjenester til datterselskapene i konsernet, herunder økonomi, IKT, HR, innkjøp og utleie av fast eiendom.

TK er eid av følgende aksjonærer:

Aksjonær	Eierandel
Troms Holding AS ²	60 %
Tromsø kommune	40 %
SUM:	100 %

TK har 10 fast ansatte. Samlet for konsernet er det ca. 300 ansatte. TK hadde en omsetning (ikke konsolidert) på MNOK 33,560 i 2019, og et driftsresultat på MNOK -7,840. Konsolidert hadde TK-konsernet en omsetning på MNOK 5 019,736 og et driftsresultat på MNOK 571,798.

TK er medlem av bransjeorganisasjonen Energi Norge.

² Troms Holding AS var tidligere 100 % eid av Troms fylkeskommune, nå overført til Troms og Finmark fylkeskommune med virkning fra 01.01.2020 med en eierandel på 65 %, hvor resterende eierandel eies av totalt 21 kommuner i Troms (inkludert Tromsø kommune) hver med eierandel på 1,67 %.

4.1.2 Troms Kraft Produksjon AS – fornybar kraftproduksjon

Troms Kraft Produksjon AS har virksomhet innen produksjon og salg av elektrisk kraft (til engros-markedet). I tillegg til egen produksjon har TK-konsernet også en eierandel i Nordkraft på 5,33% og i Ymber AS på 16,67%, der TK sin andel andel av produksjonen utgjorde henholdsvis 45 og 44 GWh i 2019.

Total kraftproduksjon i 2019 (inkl. deleide kraftverk og tilhørende andeler) var på 1 127 GWh fordelt på 10 vannkraftverk og 1 vindmøllepark.³

Selskapet hadde en omsetning på MNOK 406,394 i 2019, og et driftsresultat på MNOK 233,294.

4.1.3 Troms Kraft Nett AS – nettvirksomhet

Troms Kraft Nett AS (TK Nett) drifter og eier distribusjons- og regionalnett i Troms. Selskapet er underlagt Norges vassdrags- og energidirektorat sin monopolregulering av nettvirksomhet i Norge.

TK Nett har konsesjon for nettdrift i 12 kommuner i Troms, og overførte 3 156 GWh til 78 500 kunder i 2019, en økning på 2300 kunder fra 2018. Selskapet hadde ved utgangen av 2019 160 fast ansatte.

Selskapet hadde en omsetning på MNOK 699,199 i 2019, og et driftsresultat på MNOK 189,270.

TK Nett er aktive innen FoU innenfor nettvirksomheten, og er blant annet deltaker i «Smart Senja», som inkluderer TK Nett, produsenter, sluttbruker og næringslivet på Senja. I tillegg er selskapet deltaker i flere utviklingsprosjekter i fellesskap med andre nettselskap ledet av eSmart AS, herunder Connected grid, Connected Drone, Opal, mv.

4.1.4 Troms Kraft Strøm AS, Ishavskraft AS og Switch Nordic Green AB – sluttbrukervirksomhet

Troms Kraft Strøm AS er et heleid datterselskap av TK, som igjen eier Ishavskraft AS (100 %) og Switch Nordic Green AB (100 %). Troms Kraft Strøm AS fungerer som et holdingselskap for de to nevnte datterselskapene og har ingen ansatte.

Ishavskraft AS og Switch Nordic Green AS (merkenavn Nordic Green Energy) er leverandører av strøm til sluttbrukere i henholdsvis Norge og Sverige og Finland:

- **Ishavskraft AS:**
 - Ishavskraft AS er leverandør av strøm til sluttbrukere i hele Norge, med et fokus på hjemmemarkedet i Nord-Norge. I 2019 hadde selskapet ca. 120 000 kunder og en kraftomsetning på 4 860 GWh. Selskapet har 60 ansatte i Alta, Tromsø og Oslo.
 - Ishavskraft AS er Norges fjerde største kraftsalgselskap målt i omsetning. Selskapet hadde en omsetning på MNOK 2 437,424 i 2019, og et driftsresultat på MNOK 96,596.
- **Switch Nordic Green AB:**
 - Switch Nordic Green AB er TK-konsernets kraftomsetningsselskap i Sverige og Finland, med hovedkontor i Stockholm og avdelingskontor i Vasa (Finland). Selskapet har fokus på private kunder og salgsmarginer gjennom verdikjende tjenester. Selskapet har til sammen 60 ansatte. I 2019 leverte selskapet ca. 3 600 GWh til sine ca. 140 000 kunder.
 - Selskapet hadde en omsetning på MNOK 1 558,754 i 2019, og et driftsresultat på MNOK 47,821.

³ Se Årsrapport 2019 Troms Kraft-konsernet side 36 for kart over de ulike lokasjonene.

4.1.5 Frost Kraftentreprenør AS (TK eierandel 49 %)

Det vises til beskrivelsen i punkt 4.2.5. TK er minoritetsaksjonær (49 %) i Frost Kraftentreprenør AS, og er ikke gitt rettigheter som medfører en konkurranserettslig kontroll over Frost Kraftentreprenør AS.

4.1.6 Krafttele AS (TK eierandel 33,33 %)

TK eier 33,33 % av aksjene i Krafttele AS. Resterende aksjer eies av Salten Kraftsamband AS (33,33 %) og Hålogaland Kraft Produksjon AS (33,33 %). Krafttele AS er leverandør av telekomrelatert produkter/tjenester basert på fiberinfrastruktur.

Krafttele AS hadde en omsetning på MNOK 2,693 i 2018, og et driftsresultat på MNOK 2,305.

4.1.7 Minoritetsinteresser

TK har noen ytterligere eierandeler i selskaper enn det som fremgår av dette punkt 4.1.⁴ Flere av selskapene TK har minoritetsinteresser i er lokale selskaper med samfunns- eller næringsmessige formål uten vesentlig betydning for denne meldingen. Noen viktige unntak fra dette er listet opp nedenfor:

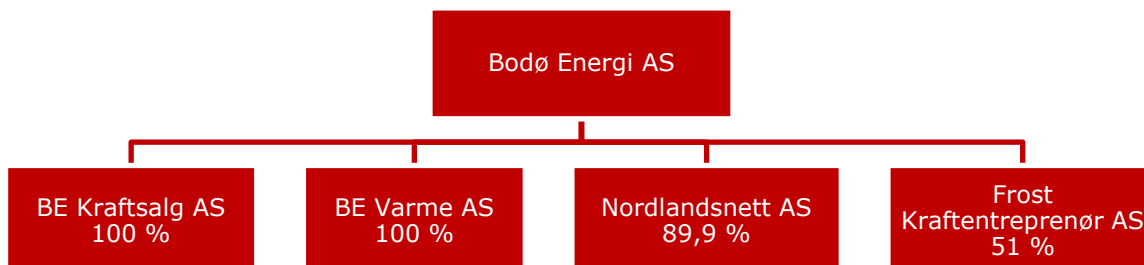
- Ymber AS (16,67 % eierandel)
 - Kraftselskap med hovedkontor i Sørkjosen som eier datterselskapene Ymber Nett AS (nettvirksomhet), Ymber Produksjon AS (fornybar kraftproduksjon), Ymber Fiber AS (fibertjenester/telekom) og 3net AS (telekom). Konsernet hadde en samlet omsetning på MNOK 275,191 i 2019 og et driftsresultat på MNOK 81,086.
- Nordkraft AS (5,53 % eierandel)
 - Nordkraft AS, hvor Narvik kommune er majoritetsaksjonær (50,01 %), er et kraftselskap og energikonsern i Narvik kommune i Nordland, som driver virksomhet gjennom datterselskapene innenfor virksomhetsområdene kraftproduksjon (Nordkraft Produksjon AS / Nordkraft Magasin AS), nettvirksomhet (Nordkraft Nett AS), fibervirksomhet (Nordkraft Fiber AS), energirådgivning (Enerconsult AS) og prosjekt (Nordkraft Prosjekt AS). Konsernet hadde en samlet omsetning på MNOK 647,581 i 2019 og et driftsresultat på MNOK 289,928. [REDACTED]
- EcoHZ AS (12,43 % eierandel fordelt på TK (2,49 %) og Troms Kraft Strøm AS (9,94 %)).
 - EcoHZ AS, hvor Strawberry Equities AS er majoritetsaksjonær (50,9 %), tilbyr fornybare energiløsninger næringsdrivende, organisasjoner og kraftomsetningsselskaper. Selskapet hadde en samlet omsetning på MNOK 314,100 i 2020 og et driftsresultat på MNOK – 9,118.

4.2 Bodø Energi-konsernet

4.2.1 Bodø Energi AS (BE)

Bodø Energi AS er morselskapet i Bodø Energi-konsernet. Konsernet har sin hovedvirksomhet innen nettvirksomhet, kraftomsetning, elektroentreprenørtjenester og fjernvarme gjennom datterselskapene Nordlandsnett AS (89,89 %), BE Kraftsalg AS, Frost Kraftentreprenør AS og BE Varme AS. Organisasjonskart for Bodø Energi-konsernet fremgår nedenfor:

⁴ For en fullstendig oversikt vises det til note 15 i TK-konsernets årsrapport

BE har hovedkontor i Bodø og er 100 % eid av Bodø Kommune. Selskapet utøver eierskap i datterselskaper og har også mindre eierposter i andre selskap. Videre leverer selskapet administrative tjenester til datterselskapene i konsernet innenfor økonomi og finans, marked, HR, kommunikasjon, anskaffelser, eiendomsforvaltning m.m.

BE har 15 fast ansatte. Samlet for konsernet er det ca. 270 ansatte. BE hadde en omsetning (ikke konsolidert) på MNOK 44,735 i 2019, og et driftsresultat på MNOK -5,274. Konsolidert hadde BE-konsernet en omsetning på MNOK 965,572 og et driftsresultat på MNOK 131,018.

BE er medlem av bransjeorganisasjonen Energi Norge.

4.2.2 Nordlandsnett AS

Nordlandsnett AS drifter og eier distribusjonsnettet i Bodø, Beiarn, Gildeskål, Saltdal, Rødøy, Lurøy og Træna kommune samt regionalnettet i Salten. Selskapet er underlagt Norges vassdrags- og energidirektorat sin monopolregulering av nettvirksomhet i Norge.

Nordlandsnett overførte ca. 1 075 GWh til ca. 40 000 kunder i 2019. Selskapet hadde ved utgangen av 2019 60 fast ansatte.

Selskapet hadde en omsetning på MNOK 587,088 i 2019, og et driftsresultat på MNOK 100,963.

Nordlandsnett er også aktive innenfor forskning og utvikling, og har blant et samarbeid med flere nettselskaper gjennom selskapet Validér AS for innsamling av målerverdier fra AMS-målere. I tillegg kan REN Sjøkabelberedskap nevnes, som er et samarbeid mellom flere nettselskaper for å kutte ventetid på sjøkabler, samt kapitalbinding i beredskapslager.

4.2.3 BE Kraftsalg AS

BE Kraftsalg AS er leverandør av strøm til sluttbrukere i hele Norge, med et fokus på hjemmemarkedet i Nordland. I 2019 hadde selskapet [REDACTED] kunder og en kraftomsetning på [REDACTED]. Selskapet har 5 ansatte.

Selskapet hadde en omsetning på MNOK 181,388 i 2019, og et driftsresultat på MNOK 14,688.

4.2.4 BE Varme AS

BE Varme AS driver virksomhet innen energigjenvinning på bioanlegget Keiseren ved brenning av returtreflis til fjernvarme og varmekraft, samt distribusjon av fjernvarme gjennom fjernvarmenettet i Bodø. Selskapet leverte [REDACTED] i fjernvarme og behandlet [REDACTED]. Selskapet har 6 fast ansatte.

Selskapet hadde en omsetning på MNOK 41,336 i 2019, og et driftsresultat på MNOK 11,846.

4.2.5 Frost Kraftentreprenør AS

BE eier 51 % av aksjene i Frost Kraftentreprenør AS. Resterende 49 % eies av Troms Kraft AS.

Frost Kraftentreprenør AS er totalleverandør av kraftentreprenørtjenester innen utbygging, drift, vedlikehold og beredskap av elektrisk infrastruktur, fiber og elsikkerhet i hele Norge. Selskapet leverer tjenester både til private og til industri/næring. Selskapet har 197 ansatte.

Selskapet hadde en omsetning på MNOK 430,693 i 2019, og et driftsresultat på MNOK 11,151.

4.2.6 Minoritetsinteresser

BE-konsernet har en rekke minoritetsinteresser i ulike selskaper, hvor de fleste av disse eierinteressene er knyttet til regionale utviklingsprosjekter og samfunns- og næringsfremmende selskaper uten særskilt betydning for denne meldingen.⁵ Et unntak fra dette kan sies å være BEs eierandel på 6,3 % i Salten Kraftsamband AS, som er en kraftprodusent (SKS Produksjon AS) og kraftleverandør (SKS Handel AS) med hovedsete i Fauske kommune i Nordland. Salten Kraftsamband AS hadde i 2019 en omsetning på MNOK 690,228 og et driftsresultat på MNOK 331,547.

4.3 Det fusjonerte nettselskapet

Det fusjonerte selskapet vil bestå av Partenes Nettvirksomheter, hvor nytt navn på selskapet vil bli besluttet i løpet av høsten. Ved gjennomføring av foretakssammenslutningen vil selskapets formål være likt som det er for Nettvirksomhetene per i dag.

Selskapet vil etter gjennomføring av foretakssammenslutningen og fusjonen som beskrevet i punkt 3 ivareta, på varig grunnlag, de funksjonene som Nettvirksomhetene per i dag ivaretar for Partene. Utenom dette vil ingen av Partene være aktive innenfor markedet for drift av nett (infrastruktur) og distribusjon av strøm gjennom egne nett, med unntak av TKs (midlertidige) minoritetspost i Nordkraft AS. Partene vil fortsette å være selvstendige foretak innenfor øvrige (tilstøtende) virksomhetsområder, slik som salg av strøm til sluttbrukere.

Det oppstår ingen nye markedsmessige eller kommersielle relasjoner som følge av etableringen av det felleseide foretaket. Det er forut for transaksjonen, og vil fortsatt være etter transaksjonen, en kommersiell relasjon mellom den sammenslåtte virksomheten og Partene på grunn av Nettvirksomhetenes monopolsituasjon.

5 INVOLVERTE FORETAKS OMSETNING OG DRIFTSRESULTAT FOR 2019

Melder	Omsetning (MNOK)	Driftsresultat (MNOK)
TK (konsern)	5 019,736	571,798
BE (konsern)	965,572	131,018

6 MARKEDER SOM BERØRES AV FORETAKSSAMMENSLUTNINGEN

6.1 Innledning

Foretakssammenslutningen innebærer at Partene vil kontrollere et felles nettselskap, bestående av Nettvirksomhetene til Partene. Det er kun dette virksomhetsområdet som omfattes av foretakssammenslutningen. I tillegg til dette har Partene overlappende virksomhet innen salg av strøm til sluttbrukere. Det foreligger imidlertid ingen berørte markeder, jf. konkurranseloven § 18a bokstav e).

⁵ For en fullstendig oversikt over BE-konsernets minoritetsinteresser vises det til selskapets årsrapport for 2019 note 13 side 23.

Foretakssammenslutningen leder følgelig ikke til negative konkurransemessige virkninger. I tillegg til en redegjørelse av markedet drift av nett og distribusjon av strøm, vil vi nedenfor for ordens skyld også redegjøre for markedet for salg av strøm til sluttbrukere, til tross for at dette virksomhetsområdet ikke omfattes av foretakssammenslutningen. I punkt 7 redegjøres det også for vertikale relasjoner mellom BEs entreprenørvirksomhet (Frost Kraftentreprenør AS) og Partene, og en nærmere beskrivelse av dette markedet.

6.2 Virksomhetene som slås sammen: drift av nett og distribusjon av strøm – ingen berørte markeder

6.2.1 Relevant produktmarked og geografisk marked

Partenes Nettvirksomheter vil ved gjennomføringen av foretakssammenslutningen inngå i det nye felleseide nettselskapet. Partene er forut for gjennomføring av foretakssammenslutningen aktive på markedet for drift og vedlikehold av strømmnett, og distribusjon av strøm gjennom strømmnett. Det er imidlertid ingen overlapp mellom Partenes nettvirksomhet, siden nettene utgjør naturlige monopoler regulert av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Strømmnett kjennetegnes ved at de forskjellige strømmnettene ikke overlapper hverandre, slik at det enkelte strømmnett utgjør et naturlig monopol.

Markedet for nettvirksomhet og distribusjon av strøm har blitt vurdert i en rekke saker av EU-kommisjonen. Når det gjelder produktmarkedet har EU-kommisjonen konkludert med at drift av strømmettet og distribusjon og overføring av strøm gjennom strømmettet utgjør et eget produktmarked.⁶

Ettersom strømmnett ikke overlapper med hverandre, har EU-kommisjonen konkludert med at det geografiske markedet for drift av strømmnett og distribusjon og overføring av strøm gjennom strømmettet er det geografiske området som hvert strømmnett dekker.⁷

Partenes respektive Nettvirksomheter, TK Nett og Nordlandsnett, er således aktive i samme produktmarkedet, men ikke i samme geografiske marked.

Det foreligger dermed ingen overlappende virksomhet mellom partene hva gjelder nettvirksomheten, jf. konkurranseloven § 18a bokstav d), eller et berørt marked etter konkurranseloven § 18a bokstav e). Ettersom Nettvirksomhetene er naturlig monopoler er det ikke inntatt en oversikt over Partenes konkurrenter eller kunder. For ordens skyld oppgis Nettvirksomhetenes fem største leverandører for 2019.

6.2.2 Troms Kraft Nett AS

Nedenfor gis en oversikt over TK Nett sine fem største leverandører når det gjelder markedet for nettvirksomhet og distribusjon av strøm.

Leverandør	Andel kjøp

⁶ Se f.eks. COMP/M.8270 - EDF/CDC/RTE avsnitt 10, COMP/M.5707 - TENNET/E.ON avsnitt 6, COMP/M.5793 DALKIA/CZ/NWR ENERGY avsnitt 34 flg.

⁷ COMP/M.5793 DALKIA/CZ/NWR ENERGY avsnitt 35

6.2.3 Nordlandsnett AS

Nedenfor gis en oversikt over Nordlandsnett sine fem største leverandører når det gjelder markedet for nettvirksomhet og distribusjon av strøm.

Leverandør	Andel kjøp

6.3 Salg av strøm til sluttbrukere – ingen berørte markeder

6.3.1 Generelt – relevant produktmarked og geografisk marked

Partenes sluttbrukervirksomhet inngår ikke i foretakssammenslutningen, og vil drives på samme måte som før gjennomføring av foretakssammenslutningen. Partene er likevel aktive innenfor markedet for salg/omsetning av strøm til sluttbrukere, og det redegjøres derfor kort for dette markedet i det følgende.

Når det gjelder det relevante markedet så har EU-kommisjonen lagt til grunn at det foreligger et separat produktmarked for salg av strøm til sluttbrukere.⁸ EU-kommisjonen har videre vurdert om dette markedet må inndeles i separate markeder avhengig av størrelsen på sluttkunden, herunder etter i) store industrielle og kommersielle sluttbrukere, ii) små industrielle og kommersielle sluttbrukere, eller iii) private sluttbrukere (husholdningskunder).⁹ I andre saker har EU-kommisjonen antydnet at det kan trekkes et skille mellom i) store kunder tilkoblet høyspennings- og mellomspenningsnett og ii) mindre industrielle og kommersielle kunder og husholdningskunder tilkoblet lavspenningsnettet.¹⁰ Det bemerkes her at sakene som legger til grunn et tredeling av produktmarkedet er av nyere dato enn sakene som legger til grunn en todeling av produktmarkedet. Markedsdefinisjonen er også avhengig av hvordan det nasjonale markedet er regulert og hvor liberalisert kraftmarkedene er. En kan dermed ikke uten videre legge til grunn EU-kommisjonens markedsdefinisjon uten å ta hensyn til organiseringen av det nasjonale markedet.

I Norge synes Konkurransetilsynet å ha lagt til grunn at det foreligger ett produktmarked for salg av strøm til sluttbrukere. I Vedtak V2000-24 deler Konkurransetilsynet markedet i et engrosmarked og et sluttbrukermarked. Skillet begrunnes med at sluttbrukerne er for små til å handle på engrosmarkedet.¹¹ Engrosmarkedet har normalt sett blitt ansett for å være i samme produktmarked som produksjon av elektrisk strøm, ref. punkt 6.4 nedenfor.¹²

Når det gjelder det geografiske markedet har Konkurransetilsynet i nevnte vedtak V2000-24 lagt til grunn at markedet for salg av strøm til sluttbrukere er nasjonalt. Dette er også lagt til grunn i EU-kommisjonens praksis.¹³ Denne markedsavgrensningen har bakgrunn i at sluttbrukerne fritt kan velge strømleverandører uavhengig av hvor i landet kundene bor eller strømleverandøren holder til, i tillegg til at bytte av strømleverandør er kostnadsfritt. Selv om strømleverandører gjerne har sitt regionale

⁸ Se f.eks. COMP/M.5827 – ELIA/IFM/50HERTZ, avsnitt 10, COMP/M/5793 – DALKIA/CZ/NWR ENERGY, avsnitt 40, og COMP/M.5512 – Electrabel/E.ON avsnitt 14

⁹ COMP/M.5979 – KGHM/ TAURON/WYTWARZANIE/ JV avsnitt 25, COMP/M.5224 – EDF/BE

¹⁰ COMP/3440 – ENI/EDP/GDP avsnitt 73

¹¹ V2000-24 punkt 5 tredje avsnitt

¹² Se f.eks. COMP/M.5979 – KGHM/ TAURON/WYTWARZANIE/ JV avsnitt 15

¹³ COMP/M.3268 – SYDKRAFT/GRANINGE avsnitt 80 flg., COMP/M.6984 – EPH/STREDEOSLOVENSKA ENERGETIKA avsnitt 18, COMP/M.8855 – OTARY / ENECO / ELECTRABEL / JV avsnitt 30

tilholdssted som sitt hovedsakelige nedslagsfelt, vil enhver strømleverandør være utsatt for nasjonal konkurranse om kundene.

Markedet har heller ingen særskilte etableringshindre, noe som illustreres av det høye antallet (nye) strømleverandører. For å selge strøm i Norge er en avhengig av en omsetningskonsesjon fra NVE, som er relativt lett oppnåelig, samt kapital til å handle kraft på engrosmarkedet.

Nettoforbruket i det nasjonale markedet for salg av strøm til sluttbrukere var i 2019 ca. [REDACTED] Ishavskraft AS leverte [REDACTED] og BE Kraftsalg AS leverte [REDACTED] i 2019, noe som medfører markedsandeler for Ishavskraft AS og BE Kraftsalg AS på henholdsvis [REDACTED] og [REDACTED].

Ser en på antall kunder, hvor Ishavskraft AS hadde [REDACTED] kunder i 2019 og BE Kraftsalg AS [REDACTED] kunder, er markedsandelene for Ishavskraft AS og BE Kraftsalg AS på henholdsvis [REDACTED] og [REDACTED].

Med grunnlag i total omsetning i markedet for salg av strøm til sluttbrukere, hvor Ishavskraft AS hadde en omsetning på MNOK 2 437 og BE Kraftsalg AS en omsetning på MNOK 181, er markedsandelene for Ishavskraft AS og BE Kraftsalg AS på henholdsvis [REDACTED] og [REDACTED].¹⁶

Det presiseres igjen at det nasjonale markedet for salg av strøm til sluttbrukere ikke omfattes av foretakssammenslutningen, og at hver Parts sluttbrukervirksomhet vil forbli selvstendige foretak etter gjennomføring av foretakssammenslutningen.

6.3.2 Troms Kraft Strøm AS / Ishavskraft AS

Nedenfor gis en oversikt over Ishavskraft AS sine fem viktigste konkurrenter, kunder og leverandører når det gjelder salg av strøm til sluttbrukere, jf. konkurranseloven § 18a bokstav e).

Konkurrenter		Leverandører		Kunder	
Navn	Estimert markedsandel	Navn	Andel kjøp (%)	Navn	Andel salg (%)
[REDACTED]					

Foretakssammenslutningen antas ikke å få noen virkning for Ishavskraft AS sine konkurrenter, kunder og leverandører i markedet for salg av strøm til sluttbrukere.

¹⁶ Basert på tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB) etter tabellen for «Resultatregnskap for foretak i kraftnæringen (mill. kr), etter energiverktype, statistikkvariabel og år»: <https://www.ssb.no/statbank/table/08386/tableViewLayout1/>

6.3.3 BE Kraftsalg AS

Nedenfor gis en oversikt over BE Kraftsalg AS sine fem viktigste konkurrenter, kunder og leverandører når det gjelder salg av strøm til sluttbrukere, jf. konkurranseloven § 18a bokstav d).

Konkurrenter		Leverandører		Kunder	
Navn	Estimert markeds -andel	Navn	Andel kjøp (%)	Navn	Andel salg (%)

Foretakssammenslutningen antas ikke å få noen virkning for BE Kraftsalg AS sine konkurrenter, kunder og leverandører i markedet for salg av strøm til sluttbrukere.

7 VERTIKALE FORHOLD

7.1 Vertikale relasjoner – entreprenørvirksomhet – Frost Kraftentreprenør AS

7.1.1 Innledning

Frost Kraftentreprenør AS leverer entreprenørtjenester til både TK Nett og Nordlandsnett, og det foreligger således en vertikal relasjon mellom Partene. Selv om Frost Kraftentreprenør AS ikke overstiger 30 % på noen av sine markeder, kan en si at Partenes Nettvirksomheter, som er i en monopolsituasjon, gjør nettopp dette. Nettvirksomheten er redegjort for i punkt 6.2 ovenfor, mens det for ordens skyld redegjøres kort om Frost Kraftentreprenør AS sin entreprenørvirksomhet. Det foreligger uansett ikke et vertikalt berørt marked etter konkurranseloven § 18a bokstav e).

I 2019 leverte Frost Kraftentreprenør AS entreprenørtjenester til Nordlandsnett til en verdi av [REDACTED], og entreprenørtjenester til TK Nett til en verdi av [REDACTED].

7.1.2 Relevante vertikale markeder – Frost Kraftentreprenør AS

Frost Kraftentreprenør AS tilbyr entreprenørtjenester innenfor følgende virksomhetsområder:

- Elkraft og energi
- Industri og distribusjon
- Fiber- og teleanlegg
- Lys- og trafikkteknikk

Frost Kraftentreprenør AS er primært aktiv i Nord-Norge og Nordland, men tilbyr tjenester i hele landet. Konsulentfirmaet Qvarts AS gjorde i 2017 en analyse av kraftentreprenørbransjen i forbindelse med

foretakssammenslutningen mellom Mørenett AS og BKK Enotek AS.¹⁷ Etter Partenes oppfatning er denne analysen dekkende for også Frost Kraftentreprenør AS sine virksomhetsområder. Analysen er imidlertid gjort for 2016, slik at oppgitte markedsandeler må anses for overestimerte med den forutsetning at markedet har vokst siden 2016.

Markedsinndelingen anses hensiktsmessig, blant annet basert på at entreprenørtjenester tilknyttet sentral- og regionalnettet (elkraft og energi), der spenningsnivået er høyere enn for distribusjonsnettet (industri og distribusjon), krever høyere kompetanse.

For elkraft og energi er markedsvurderingen for tilknyttede entreprenørtjenester foretatt på bakgrunn av stipulerte investeringer i Norge frem til 2025, som i gjennomsnitt av Qvars AS er stipulert til ca 10 milliarder kroner per år per 2016. Frost Kraftentreprenør AS sin omsetning knyttet til elkraft og energi i Norge utgjorde i 2019 [REDACTED], som medfører en markedsandel på [REDACTED].

Markedet for industri og distribusjon omfatter blant annet entreprenørtjenester på distribusjonsnett og elsikkerhet. For dette markedet er markedsvurderingen for tilknyttede entreprenørtjenester foretatt på bakgrunn av stipulerte investeringer i Norge de neste 10 år, som i gjennomsnitt er stipulert til ca 5,7 milliarder kroner per år per 2016. Prognosen er basert på regionale kraftsystemplaner for distribusjonsnettet. Frost Kraftentreprenør AS sin omsetning knyttet til markedet for industri og distribusjon var ca. [REDACTED] i 2019, som medfører en markedsandel på [REDACTED].

Markedet for entreprenørtjenester for lys- og trafikkteknikk anses av Partene for å være regionalt, og for Frost Kraftentreprenør AS sin del Nord-Norge. Dette skyldes at det er en forutsetning for å kunne tilby tjenester i dette markedet at en har en viss geografisk nærhet. Partene anslår at markedet for entreprenørtjenester for lys- og trafikkteknikk utgjør ca. MNOK 200 for Nord-Norge. Frost Kraftentreprenør AS hadde en omsetning på ca. [REDACTED] i 2019 tilknyttet dette segmentet, noe som medfører en markedsandel på [REDACTED].

Markedet for fiber- og teleanlegg er stipulert til ca. 1,9 milliarder kroner per år per 2016. Frost Kraftentreprenør AS hadde en omsetning på [REDACTED] i 2019 tilknyttet dette segmentet, noe som medfører en markedsandel på [REDACTED].

Ser en på totalmarkedet basert på næringskoden 42.22, hvor omsetningen i 2019 var på [REDACTED],¹⁸ har Frost Kraftentreprenør AS en markedsandel på [REDACTED].

I det følgende angis Frost Kraftentreprenør AS sine 3 viktigste konkurrenter, kunder og leverandører for hvert av de fire markedene.

7.1.3 Elkraft og energi

Konkurrenter		Leverandører		Kunder	
Navn	Estimert markedsandel	Navn	Andel kjøp (%)	Navn	Andel salg (%)
[REDACTED]					

¹⁷ Melding om foretakssammenslutning mellom BKK Enotek AS og Mørenett AS, datert 29. mars 2017, sendt inn av Deloitte Advokatfirma AS

¹⁸ Basert på Partenes egne tall. For 2018 var total omsetning på NACE-kode 42.22 på MNOK 9 228, basert på tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB) i tabellen for «Hovedtall for alle foretak og bedrifter, etter næring (SN2007), foretak/bedrift, statistikkvariabel og år»: <https://www.ssb.no/statbank/table/12910/tableViewLayout1/>

7.1.4 Industri og distribusjon

Konkurrenter		Leverandører		Kunder	
Navn	Estimert markedsandel	Navn	Andel kjøp (%)	Navn	Andel salg (%)

7.1.5 Fiber- og teleanlegg

Konkurrenter		Leverandører		Kunder	
Navn	Estimert markedsandel	Navn	Andel kjøp (%)	Navn	Andel salg (%)

7.1.6 Lys- og trafikkteknikk

Konkurrenter		Leverandører		Kunder	
Navn	Estimert markedsandel	Navn	Andel kjøp (%)	Navn	Andel salg (%)

8 OPPSUMMERING - EFFEKTIVITETSGEVINSTER

Gjennomgangen ovenfor viser at Partenes Nettvirksomheter ikke utgjør et berørt markedet i relasjon til konkurranseloven § 18a bokstav e). Foretakssammenslutningen vil dermed ikke hindre effektiv konkurranse eller påvirke markedet negativt på noen måte.

Heller ikke øvrige markeder – som ikke er en del av foretakssammenslutningen – utgjør berørte markeder iht. konkurranseloven § 18a bokstav e).

Partenes sluttbrukervirksomheter er ikke del av foretakssammenslutningen, men utgjør uansett ikke et berørt marked da Partenes samlede markedsandeler samlet sett er lave.

Partenes vertikale relasjoner gjennom det BE-kontrollerte selskapet Frost Kraftentreprenør AS sine entreprenørtjenester til TK Nett og Nordlandsnett utgjør heller ikke et berørt marked iht. konkurranseloven § 18a bokstav e).

[Redacted text block]

Vi går ikke nærmere inn på effektivitetsgevinster i denne meldingen, da transaksjonen uansett ikke i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse i noen av de relevante markedene.

9 TILSYN FRA ANDRE MYNDIGHETER

Foretakssammenslutningen er ikke underlagt tilsyn fra andre konkurransemyndigheter eller andre myndigheter. Partene vil imidlertid måtte søke om ny områdekonsesjon og anleggskonsesjon fra Norges vassdrags- og energidirektorat for det nyfusjonerte selskapet, jf. energiloven §§ 3-1 og 3-2.¹⁹

10 ÅRSBERETNING OG ÅRSREGNSKAP

Årsberetning og årsregnskap for selskapene i Troms Kraft-konsernet for 2019 er tilgjengelig i regnskapsregisteret, samt at årsregnskap og årsrapport er tilgjengelig på konsernets hjemmeside: <https://www.tromskraft.no/finansiell-informasjon/arsrapporter/>

Årsberetning og årsregnskap for selskapene i Bodø Energi-konsernet for 2019 er tilgjengelig i regnskapsregisteret, samt at årsregnskap og årsrapport er tilgjengelig på konsernets hjemmeside: https://www.bodoenergikonsern.no/ac/oekonomi/aarsmeldinger-571?ac_parent=1

11 TAUSHETSBELAGTE OPPLYSNINGER

Meldingen inneholder forretningshemmeligheter, jf. konkurranseloven § 18b. Forslag til offentlig versjon hvor taushetsbelagte opplysninger er markert er vedlagt, samt begrunnelse for anmodning om unntak fra offentlighet.

Vedlegg 3: Forslag til offentlig versjon

Vedlegg 4: Begrunnelse for anmodning om unntak fra offentlighet

¹⁹ <https://www.nve.no/konsesjonssaker/konsesjonsbehandling-av-nettanlegg/omradekonsesjon/?ref=mainmenu>

Med vennlig hilsen,
Deloitte Advokatfirma AS

Torgeir Overøye
Advokat